

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 229/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie postupom Úradu inšpekčnej služby, Útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Stred Banská Bystrica v konaní vedenom pod ČVS: UIS-398/0-OISS-2019 a jeho uznesením zo 17. decembra 2019 a postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Kn 155/19/3300 a jej uznesením č. k. 4 Kn 155/19/3300-9 zo 6. februára 2020 a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .
2. Žiadosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ] o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva podľa čl. 17 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Úradu inšpekčnej služby, Útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Stred Banská Bystrica (ďalej len „inšpekcia“) v konaní vedenom pod ČVS: UIS-398/0-OISS-2019 a jeho uznesením zo 17. decembra 2019 a postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Kn 155/19/3300 a jej uznesením č. k. 4 Kn 155/19/3300-9 zo 6. februára 2020.

2. Sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody. Tento trest v čase od 4. decembra 2013 do 7. júna 2019 vykonával v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby v Ilave (ďalej len „ústav Ilava“). Sťažovateľ uvádza, že v ústave Ilava začala od 1. apríla 2017 prevádzkovať ústavnú predajňu spoločnosť B.M.O, s. r. o., Tomášikova 5/B, Bratislava, ktorá zneužívala svoje dominantné (dokonca monopolné) postavenie na relevantnom trhu a svoj tovar predávala obvineným a odsúdeným za neprimerane vysoké ceny. Sťažovateľ preto 30. mája 2017 doručil ústavu Ilava podanie označené ako „*Žiadosť o sprístupnenie informácie a sťažnosť na prevádzkovateľa bufetu*“ (ďalej len „sťažnosť na prevádzkovateľa bufetu“), ktorou okrem iného namietal neprimeranosť cien v ústavnej predajni.

3. Ústav Ilava sťažovateľovi 5. júna 2017 jeho sťažnosť na prevádzkovateľa bufetu vrátil, dôvodiac, že ústav Ilava nie je príslušným na vybavenie sťažovateľovej sťažnosti v časti, ktorá smeruje proti prevádzkovateľovi ústavnej predajne. V mene ústavu Ilava túto sťažnosť vybavoval vedúci organizačno-právneho oddelenia [REDAKOVANÉ] ako „vecný gestor“.

4. Sťažovateľ následne podal na [REDAKOVANÉ] trestné oznámenie pre podozrenie, že tento spáchal prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, keď ako gestor v konaní o sťažnosti proti prevádzkovateľovi bufetu vo veci vôbec nekonal a výslovne napomáhal protiprávnej činnosti prevádzkujúcej spoločnosti B.M.O., s. r. o., keď sťažovateľovi sťažnosť vrátil. Trestné oznámenie bolo inšpekcii doručené 19. novembra 2019. Napadnutým uznesením vyšetrovateľa inšpekcie (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: UIS-398/0-OISS-2019 zo 17. decembra 2019 bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, pretože nebol podľa vyšetrovateľa dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Z oznámenia ani z jeho doplnenia podľa vyšetrovateľa nevyplývajú skutočnosti odôvodňujúce záver, že došlo k spáchaniu prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa tak, ako to predpokladá ustanovenie § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, alebo iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

5. Proti napadnutému uzneseniu inšpekcie podal sťažovateľ 27. decembra 2019 sťažnosť, ktorou namietal jeho nesprávnosť, predčasnosť, neodôvodnenosť a svojvoľnosť. Napadnutým uznesením krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 155/19/3300-9 zo 6. februára 2020 bola sťažnosť sťažovateľa zamietnutá podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože podľa krajskej prokuratúry nebola dôvodná. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 12. februára 2020.

6. Podľa sťažovateľa sú závery inšpekcie prednesené v napadnutom uznesení, ako aj konanie, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, zjavne svojvoľné (arbitrárne), pričom tieto pochybenia neodstránila ani krajská prokuratúra ako nadriadený sťažnostný orgán, ktorá navyše podľa sťažovateľa zaťažila konanie a rozhodnutie ďalšími svojvoľnými skutkovými

a právnymi závermi. V ďalšom obsahu ústavnej sťažnosti sťažovateľ detailne a rozsiahlo argumentuje, prečo odôvodnenia napadnutých rozhodnutí považuje za arbitrárne a nedostatočne odôvodnené, najmä namieta, že inšpekcia v napadnutom uznesení len mechanicky zrekapitulovala výpoveď podozrivého, uviedla zoznam listinných materiálov zabezpečených do spisu a citovala niektoré všeobecné zásady, avšak bez zjavnej previazanosti k meritu veci. Namieta, že podanie trestného oznámenia nemôže byť podmienené vyčerpaním žiadnych súkromnoprávných prostriedkov. Napadnuté uznesenie inšpekcie neobsahuje odôvodnenie, prečo konanie [REDAKOVANÉ] nenapĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu.

7. Prokuratúra následne na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa podľa neho nereagovala, svojvoľne interpretovala pojem „právomoc“ orgánov verejnej moci, keď uviedla, že realizácia právomoci *„nie je akákoľvek činnosť verejnej moci, ktorej výsledkom nie je vydanie individuálneho právneho aktu“*, svojvoľne interpretovala aj ďalšie, sťažovateľom opísané ustanovenia Trestného zákona, Trestného poriadku a svoje uznesenie náležite neodôvodnila. Orgány činné v trestnom konaní podľa sťažovateľa vôbec nezistovali, či bola naplnená objektívna stránka skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, t. j. aký neoprávnený prospech bol nekonaním [REDAKOVANÉ] a zmarením sťažnostného konania pre spoločnosť B.M.O, s. r. o., zadovážený. Na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (relevantných právnych noriem) tak *„Inšpekcia a Prokuratúra neprikročili k vykonaniu žiadneho relevantného dokazovania, ktorá skutočnosť sama osebe predstavuje non-ústavný komponent a je porušením čl. 46 ods. 1 Ústavy SR či čl. 6 ods. 1 Dohovoru.“*

8. Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť uznesení inšpekcie a prokuratúry je podľa sťažovateľa daná zjavným rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností predmetnej veci s pravidlami právnej a formálnej logiky a evidentnou absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ktoré sťažovateľ predniesol v trestnom oznámení a v sťažnosti proti uzneseniu inšpekcie o odmietnutí veci.

9. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva vlastníť a užívať majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 dodatkového protokolu a práva na majetok podľa čl. 17 charty sťažovateľ upozornil na povinnosť štátu zabezpečiť vyšetovania, resp. objasnenie okolností zásahu do vlastníckeho práva, vyvodenie zodpovednosti a poskytnutie nápravy. Sťažovateľ uvádza, že z hľadiska ochrany spotrebiteľa a porušovania hospodárskej disciplíny išlo v tejto veci o zneužívanie dominantného postavenia na relevantnom trhu, kde spoločnosť B.M.O., s. r. o., vystupovala ako predajca poskytujúci svoj tovar za neprimerane vysoké ceny a podozrivý ([REDACTED]) tu vystupoval v mene štátneho orgánu vykonávajúceho štátnu správu na úseku väzenstva, ktorý zjavnou podporou zvýhodnil spoločnosť B.M.O., s. r. o., pri jeho „*non-lege artis predaji*“, čím sa podieľal na protiprávných zásahoch do majetkových práv sťažovateľa. Ak teda protiprávne konanie [REDACTED] korelovalo s protiprávnym konaním spoločnosti B.M.O., s. r. o., obidva subjekty sa mali podľa sťažovateľa stať predmetom efektívneho vyšetovania a stíhania.

10. Sťažovateľ tiež uviedol, že vo vzťahu k trestnému stíhaniu spoločnosti B.M.O., s. r. o., ktoré je vedené samostatne Okresným riaditeľstvom Policajného zboru, odborom kriminálnej polície, 2. oddelenia vyšetovania v Trenčíne pod ČVS: ORP-861/2-VYS-TN-2019 ZR a Okresnou prokuratúrou Trenčín sp. zn. 1 Pn 1039/19/3309, podal samostatnú ústavnú sťažnosť, ktorá bola ústavnému súdu doručená 12. marca 2020.

11. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva Sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na majetok podľa čl. 17 Charty, právo pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru, právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom Úradu inšpekčnej služby – útvaru inšpekcie – odboru inšpekčnej služby Stred Banská Bystrica v konaní vedenom pod ČVS: UIS-398/0-OISS-2019 a jeho uznesením zo dňa 17.12.2019 a postupom Krajskej prokuratúry Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn.

4 Kn 155/19/3300 a jej uznesením zo dňa 06.2.2020 sp. zn. 4Kn 155/19/3300-9 porušené boli.

2. *Uznesenie Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 06.2.2020 sp. zn. 4 Kn 155/19/3300-9 zrušuje a vec vracia Krajskej prokuratúre v Trenčíne na ďalšie konanie.*“

11.1 V závere sťažovateľ žiada o ustanovenie advokáta na zastupovanie v konaní o ústavnej sťažnosti, keďže je od 4. decembra 2013 vo výkone trestu odňatia slobody, nie je vlastníkom žiadneho majetku či peniazmi ocenených práv a nemá žiadny príjem, z ktorého by mohol uhradiť trovy právneho zastúpenia.

II.

Relevantné ustanovenia právnych prepisov

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

15. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by,

vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

19. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

20. Podľa čl. 17 ods. 1 charty každý má právo vlastniť svoj oprávnené nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon, pričom musí byť včas vyplatená spravodlivá náhrada. Užívanie majetku môže byť upravené zákonom v nevyhnutnej miere v súlade so všeobecným záujmom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

21. Sťažovateľ v podstatnom namieta, že napadnutým postupom a uzneseniami inšpekcie a prokuratúry, ktorými bolo odmietnuté jeho trestné oznámenie na [REDAKOVANÉ] vo veci podozrenia z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj jeho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a čl. 17 ods. 1 charty. Napadnuté uznesenie inšpekcie bolo podľa sťažovateľa nesprávne, predčasné, neodôvodnené a svojvoľné a arbitrárne uznesenie krajskej prokuratúry jeho pochybenia neodstránilo, navyše, zaťažilo svoje uznesenie ďalšími svojvoľnými skutkovými a právnymi závermi.

22. Aj keď sťažovateľ poukazuje na porušenie čl. 17 charty bez špecifikovania konkrétneho odseku tohto ustanovenia, z obsahu ústavnej sťažnosti je možné ustáliť, že namieta porušenie čl. 17 ods. 1 charty.

III.1 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom a uznesením inšpekcie ČVS: UIS-398/0-OISS-2019 zo 17. decembra 2019

23. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodit' ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 734/2017).

24. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred inými orgánmi verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, IV. ÚS 373/2014).

25. Ako z ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľ vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa inšpekcie podal sťažnosť, o ktorej následne rozhodla krajská prokuratúra, preto právomoc krajskej prokuratúry na preskúmanie postupu a napadnutého uznesenia inšpekcie v tejto časti vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti.

26. Vychádzajúc z uvedeného, bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom a uznesením krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 155/19/3300-9 zo 6. februára 2020

27. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

28. V prvom rade ústavný súd uvádza, že ak orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09). Trestné

právo je prostriedkom *ultima ratio*, čo znamená, že má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví, nie sú dostatočné, boli už vyčerpané, sú neúčinné, prípadne sú zjavne nevhodné.

29. Vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu (napr. IV. ÚS 55/09 alebo IV. ÚS 180/09).

30. Ústavný súd už konštatoval, že skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, že ho za trestný čin označí poškodený. Poškodený má právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom Trestným poriadkom a orgány činné v trestnom konaní majú následne povinnosť sa nimi zaoberať a rozhodnúť o nich, avšak posúdenie, či skutok napĺňa alebo nenapĺňa definičné znaky trestného činu (§ 8 Trestného zákona), resp. či sú prítomné okolnosti vylučujúce jeho protiprávnosť ako jedného z definičných znakov trestného činu, je plne v ich kompetencii. Každý má síce zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili, avšak nikto nemá nárok na to, aby výsledok tohto vybavenia zodpovedal jeho predstave (III. ÚS 173/2018).

31. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ ako oznamovateľ trestnej činnosti má právo na to, aby sa orgány činné v trestnom konaní náležite jeho oznámením o trestnom čine zaoberali, nemá však právo na konkrétny výsledok ich postupu, nemá právo na to, aby sa výsledok preskúmania jeho oznámenia zhodoval s jeho predstavami a taktiež nemá právo na to, aby bolo voči konkrétnej osobe iniciované trestné stíhanie.

32. Z napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry č. k. 4 Kn 155/19/3300-9 zo 6. februára 2020 vyplýva, že ním krajská prokuratúra zamietla ako nedôvodnú sťažnosť oznamovateľa (sťažovateľa) proti uzneseniu inšpekcie ČVS: UIS-398/0-OISS-2019 zo 17. decembra 2019, ktorým vyšetrovateľ inšpekcie odmietol vec pre podozrenie z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa. Trestné oznámenie sťažovateľa bolo založené na tom skutkovom základe, že príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže [REDAKOVANÉ], služobne zaradený vo funkcii vedúceho organizačno-právneho oddelenia ústavu Ilava, v sťažnostnom konaní o sťažnosti sťažovateľa proti ústavnej predajni prevádzkovej obchodnou spoločnosťou B.M.O., s. r. o., vôbec nekonal a výslovne napomáhal protiprávnej činnosti firmy B.M.O., s. r. o. Jeho tvrdenia o tom, že ide o občianskoprávny vzťah sťažovateľa a prevádzkovateľa predajne, mali byť svojvoľné s účelom napomáhať protiprávnej činnosti spoločnosti B.M.O., s. r. o., a tým zneužil svoju právomoc.

33. Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry vyplýva, že krajská prokuratúra preskúmala postup inšpekcie a sťažnosťou napadnuté uznesenie a oboznámila sa s obsahom spisového materiálu a zadovážených dôkazov (výsluch [REDAKOVANÉ], rozhodnutia všeobecných súdov v civilných konaniach o návrhu sťažovateľa na vydanie neodkladného opatrenia vo veci nekalého súťažného konania, rozhodnutie všeobecného súdu o povinnosti spoločnosti B.M.O., s. r. o., na vypratanie priestorov predajne). V spise sa nachádzal aj záznam z prieskumu vývoja cien tovarov predávaných v predajni v ústave Ilava, z ktorého vyplýva, že prevádzkovateľ mal vyššie ceny ako civilné predajne, a výzva riaditeľa ústavu Ilava z 21. júla 2017 o nápravu cenotvorby v ústavnej predajni.

34. Vo vzťahu k údajnému nekonaniu podozrivého ([REDAKOVANÉ]) krajská prokuratúra s odkazom na zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov konštatovala, že ústav na výkon trestu odňatia slobody a ani jeho príslušník nie sú orgánmi cenovej kontroly, a preto nemôže byť súčasťou právomoci podozrivého [REDAKOVANÉ] povinnosť reagovať na údajnú cenovú neprimeranosť dominantného predávajúceho. [REDAKOVANÉ] pri vybavovaní sťažnosti

sťažovateľa postupoval v intenciách zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 4/2001 Z. z.“) a potom, keď vyhodnotil, že zásah do cenotvorby súkromno-právneho subjektu prevádzkujúceho obchod je mimo rámca jeho právomoci, podľa § 65db ods. 6 zákona č. 4/2001 Z. z. podanie sťažovateľovi vrátil s písomným odôvodnením. Namietaný postup podozrivého teda krajská prokuratúra nevyhodnotila ako postup v rozpore so zákonom. Vzhľadom na aktuálny stav dokazovania považoval preto prokurátor krajskej prokuratúry postup vyšetrovateľa inšpekcie a jeho uznesenie, ktorým bolo trestné oznámenie odmietnuté, za zákonný a vecne správny a stotožnil sa s jeho záverom, že popis skutku uvádzaný sťažovateľom v trestnom oznámení nenapĺňa znaky prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

35. Ako už ústavný súd uviedol, účelom trestného konania nie je bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľa trestného činu a oznamovateľ trestného činu nemá právo na konkrétny výsledok prešetrenia a posúdenia svojho trestného oznámenia, má však právo, aby sa orgány činné v trestnom konaní jeho oznámením riadne zaoberali. V tomto ohľade ústavný súd konštatuje, že vyšetrovateľ inšpekcie sa trestným oznámením sťažovateľa riadne zaoberal, zadovážil si potrebné dôkazy (výsluch podozrivého, listinné dokumenty, sťažnostný spis, rozhodnutia všeobecných súdov a ďalšie) a na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že neboli naplnené skutkové znaky prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa zo strany [REDAKOVANÉ], ktorého označil sťažovateľ. Na základe sťažnosti sťažovateľa postup vyšetrovateľa inšpekcie a sťažnosťou napadnuté uznesenie inšpekcie preskúmala krajská prokuratúra, ktorá sa so závermi vyšetrovateľa stotožnila a vyhodnotila uznesenie vyšetrovateľa inšpekcie ako zákonné a vecne správne, pričom uviedla aj dôvody, pre ktoré nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty oznámeného trestného činu. Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že orgány činné v trestnom konaní, v tomto prípade inšpekcia aj krajská prokuratúra, sa trestným oznámením sťažovateľa riadne zaoberali, vykonali potrebné dokazovanie a svoje rozhodnutia vo veci dostatočne a logicky odôvodnili. Ústavný súd preto odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy namietaným postupom a uznesením krajskej

prokuratúry č. k. 4 Kn 155/19/3300-9 zo 6. februára 2020 podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

36. Podmienkou na to, aby sa sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu mohol domáhať ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je, že si ako poškodený uplatnil aj nárok na náhradu škody spôsobenej údajným trestným činom. Z napadnutých uznesení inšpekcie a prokuratúry ani zo samotnej ústavnej sťažnosti sťažovateľa však nevyplýva a sťažovateľ ani sám netvrdí, že by si v súvislosti s podaným trestným oznámením a údajným trestným činom uplatnil aj nárok na náhradu škody ako poškodený týmto trestným činom.

36.1 Navyše, čl. 6 dohovoru sa nestane aplikovateľným, ak trestné oznámenie podané údajným poškodeným bolo odložené bez toho, aby bolo začaté trestné stíhanie údajného páchatel'a [pozri rozhodnutie vo veci Duchoňová proti Českej republike z 2. 10. 2006, sťažnosť č. 29858/03]. V danom prípade bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté, pretože nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku (m. m. III. ÚS 19/2020).

36.2 Vzhľadom na uvedené preto ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru dospel takisto k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti.

37. Napokon sťažovateľ namietal, že uvedeným postupom a uznesením krajskej prokuratúry bolo porušené aj jeho základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a podľa čl. 17 charty. Argumentoval pritom pozitívnym záväzkom štátu „zabezpečiť vyšetrenie, resp. objasnenie okolností zásahu do vlastníckeho práva, vyvodenie zodpovednosti a poskytnutie nápravy“. V tejto súvislosti však musí ústavný súd konštatovať, že sťažovateľ namietal porušenie svojich práv v pozícii oznamovateľa trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa a v rámci tohto oznámenia si neuplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej týmto trestným činom, ani netvrdí, že by mu týmto trestným činom nejaká škoda či majetková ujma vznikla. Sťažovateľ neosvedčil ani netvrdí, že k zásahu do jeho vlastníckeho práva došlo, a preto ústavný súd jeho ústavnú sťažnosť pre neexistenciu príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom a uznesením krajskej prokuratúry pri preverovaní podozrenia zo spáchania trestného činu a označenými právami sťažovateľa na ochranu majetku

a vlastníctva takisto odmietol podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

38. Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd konštatuje, že pokiaľ ide o žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, nie je splnená jedna z podmienok upravená v § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Po preskúmaní sťažnostných námietok sťažovateľa dospel ústavný súd k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť, a teda ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti a ústavný súd uzatvára, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

39. Keďže nebol splnený jeden z predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (§ 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

40. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa obsiahnutými v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e: Proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu